

POSSIBLE PRIMER CAS D'UN HÍBRID *D'Egretta garzetta X Bubulcus ibis A BALEARS*

Pedro van der KNOOP¹

RESUM.- *Possible primer cas d'un híbrid d'Egretta garzetta x Bubulcus ibis a Balears. S'observa per primera vegada a les Balears, una au que presenta característiques intermèdies entre agró blanc i esplugabous, Egretta garzetta x Bubulcus ibis, possiblement híbrid, a la badia de Palma (Mallorca, Illes Balears) durant els hiverns de 2016-17 i 2018-19. Es descriu l'au i s'aporten nombroses fotos. Paraules clau: híbrid d'agró blanc i esplugabous, Egretta garzetta x Bubulcus ibis, badia de Palma de Mallorca.*

SUMMARY.- *First possible hybrid between Egretta garzetta x Bubulcus ibis in the Balearics. A bird with intermediate traits of Little Egret and Cattle Egret Egretta garzetta x Bubulcus ibis, possibly a hybrid, has been observed for the first time in the Balearics. The bird which was present during the winters of 2017 and 2018-19 in the Bay of Palma (Mallorca) is described and photographs provided.*

Key words: *Little Egret and Cattle Egret hybrid, Egretta garzetta x Bubulcus ibis, Bay of Palma.*

¹ kingstone.pedro@gmail.com

Un híbrid és l'encreuament de dos organismes d'espècies o subespècies diferents. S'han assenyalat híbrids en infinitat d'espècies d'aus. GRAY (1958) publica un llarg inventari d'ells, amb abundant bibliografia. Algunes famílies i gèneres són més propensos que d'altres a donar híbrids entre les seves espècies. Destacarien les aus que formen colònies mixtes (gavines, llambritges, agrons...)

Com a exemple d'híbrids observats a Balears, citar el d'agró d'escull i agró blanc *Egretta gularis x Egretta garzetta* (MUNTANER i GARCÍAS, 2017), gavina roja i gavina capnegra *Larus audouinii x Larus melanocephalus* (MUNTANER, 2010); o bé, la recent observació d'un possible híbrid d'agró blanc i esplugabous

Egretta garzetta x Bubulcus ibis que es descriu a continuació.

En una sortida realitzada a l'hivern per la costa de la badia de Palma (Mallorca, Illes Balears), entre els barris costaners del Molinar i Can Pastilla, el 17 de gener de 2017, se va albirar a la platja de cala Gamba el que semblava un exemplar d'agró blanc. Habitualment s'observen exemplars d'aquesta espècie alimentant-se en aquesta zona de la costa, i a l'apropar-me vaig observar que havia aspectes que no coincidien amb l'espècie; el color del bec no era l'habitual i les seves potes no tenien el típic calceí groc. L'au, molt confiada, em va permetre acostar-me a menys de 10 metres i poder contemplar-la amb detall, i si bé és cert que a

grans trets semblava un agró blanc, no ho era. Al cap d'una estona va alçar el vol i va desaparèixer, no es van fer fotos en aquesta primera trobada. Se va tornar a la zona durant els dies següents per intentar fotografiar-la, i finalment va tornar a aparèixer. A la taula 1 es relacionen les dates i localitats en què s'ha pogut observar.

Descripció: l'individu que ens ocupa és un ardeid de grandària mitjana, té el bec allargat de color rosa pàl·lid, amb la punta lleugerament negra, la brida de color groguenc i el barbó recobert de plomes. Com s'aprecia en les fotografies 1 i 2, li sobresurt del clatell una llarga ploma, el plomatge general és de color blanc. A la fotografia 1, feta a l'any 2017, es pot veure que estava tacat amb plomes de color fosc repartides de manera irregular. A les fotografies 3, 5 i 6 ja a l'hivern 2018-2019, aquestes taques no es van apreciar, però si són visibles plomes de color groguenc al pit (fotos 3 i 6). Les potes són lleugerament més curtes que les de l'agró blanc i són de color negre, excepte la part inferior dels dits que són de color groc (Taula 2). A Bèlgica, l'octubre de 2016 es va

donar un cas similar (JAN, V., 2016).

Hàbitat: principalment es desplaça per la zona que va des del Club Nàutic del Portixol fins al Club Nàutic de Can Pastilla, uns 4 km lineals de costa a la badia de Palma (en groc, foto 6). La zona està densament urbanitzada, a excepció de l'àrea coneguda com es Carnatge (en vermell, foto 6) un tram de costa d'aproximadament 700 m. de llarg i 400 metres d'ample que no està urbanitzada i que l'ajuntament del municipi ha protegit. Des del barri del Portixol hi ha un passeig urbà molt transitat, que recorre paral·lel a tota la línia de la costa fins al Club Nàutic de Can Pastilla. L'orografia que ens trobem és costa rocosa baixa, amb un gran arenal, la platja de Ciutat Jardí, de 450 m de llarg i 35 m d'ample, a més de diverses cales obertes, la més gran cala Gamba. En determinades zones hi ha instal·lades esculleres per evitar l'erosió del mar, també destaca l'existència de l'illot de sa Galera. A la part interior a la línia de costa, darrera de la zona urbanitzada, existeixen parcel·les cultivades (en verd, foto 6). Calculo que en aquesta línia de costa es poden observar, exceptuant l'època

Data	Localitat	Observador/s
17-01-2017	Cala Gamba, Palma	Pedro vd Knoop / Toni Soler
18-02-2017	Cala Gamba, Palma	Pedro vd Knoop
22-11-2018	Torrent de Ciutat Jardí, Palma	Juanjo Bazán / Patrick Moussa
05-12-2018	Ciutat Jardí, Palma	Pedro vd Knoop
12-01-2019	Torrent de Ciutat Jardí, Palma	Pedro vd Knoop

Taula 1. Observacions del possible híbrid, *Egretta garzetta x Bubulcus ibis*, a la badia de Palma.

Table 1. Sightings of the possible *Egretta garzetta x Bubulcus ibis* hybrid in the Bay of Palma (Balearics).

Foto 1 i 2. Possible híbrid d'agró blanc i esplugabous, *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis*, amb taques fosques al dors (esquerra), i amb taques groguenques al pit (dreta).
Photo 1 and 2. Possible Little Egret and Cattle Egret hybrid Egretta garzetta x Bubulcus ibis with dark patches on its back (top left) and yellowish feathers on its breast (top right).

Foto 3. A dalt a l'esquerra, agró blanc *Egretta garzetta*, a dalt a la dreta, esplugabous *Bubulcus ibis*, abaix el possible híbrid d'agró blanc i esplugabous *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis*.
Photo 3. Little Egret Egretta garzetta (top left), Cattle Egret Bubulcus ibis (top right), possible Little Egret and Cattle Egret hybrid Egretta garzetta x Bubulcus ibis (below).

	Esplugabous <i>Bubulcus ibis</i>	Agró blanc <i>Egretta garzetta</i>	Possible híbrid <i>Egretta garzetta x Bubulcus ibis</i>
Mida	Petit L 45-52 cm	Mitjà L 55-65 cm	Mitjà. Foto 4
Plomatge	Blanc, a l'estiu pili, pit i mantell grogunec	Blanc, a l'estiu li creixen 2 llargues plomes al clatell	Blanc amb algunes plomes fosques, visible 1 llargue ploma al clatell i pit groguenc. Fotos 1, 3 y 5
Bec	Curt groc-gris, a l'època de cria taronja-rosaci, barbó recobert de plomes	Llarg i negre, brides grises blavoses	Llarg, rosa pàl·lid amb la punta lleugerament fosca, brida groguenca, el barbó recobert de plomes. Fotos 2 y 3
Potes	Groc-gris	Negres	Negres. Fotos 2, 4 y 5
Dits	Groc-gris	Groc brillant	Negres per damunt i groc brillant per davall. Foto 6

Taula 2. Comparativa de les característiques més destacades d'esplugabous *Bubulcus ibis*, agró blanc *Egretta garzetta* i el possible híbrid *Egretta garzetta x Bubulcus ibis*.

Table 2. The most characteristic traits of the Cattle Egret Bubulcus ibis, Little Egret Egretta garzetta and the possible Egretta garzetta x Bubulcus ibis hybrid.

de reproducció, i sobretot a la zona de roques, uns 10 exemplars d'agró blanc, separats els diferents exemplars entre ells uns 300 metres, i cap d'esplugabous.

Progenitors: les espècies progenitores correspondrien a un exemplar d'agró blanc *Egretta garzetta* i un esplugabous *Bubulcus ibis*. Les dues espècies crien a Mallorca a zones humides, naturals i/o artificials i, cohabiten a la zona anteriorment descrita. L'agró blanc es desplaça de la costa a les àrees conreades que es troben darrera de la zona urbanitzada i l'esplugabous també freqüenta aquestes zones de cultiu.

L'individu que ens ocupa, compartiria característiques d'ambdues espècies (Foto 3 i Taula 2).

Hi ha la possibilitat de que hi hagi dos exemplars, perquè algunes observacions indiquen diferències de coloració en les potes. Aquest punt no s'ha pogut verificar, i requerirà d'una observació més detallada per confirmar l'existència de més d'un exemplar.

AGRAÏMENTS

A Juanjo Bazán per la cessió de les fotografies 3 i 5 i, especialment, a Carlos López-Jurado i Mika Palmer per les seves aportacions que han permès millorar el present text.

Foto 4. A dalt, possible híbrid d'agró blanc i esplugabous *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis*. A baix, agró blanc *Egretta garzetta*, ambdós de mida similar.

Photo 4. Possible Little Egret and Cattle Egret hybrid Egretta garzetta x Bubulcus ibis (top) and Little Egret Egretta garzetta (below), both similar in size.

Foto 5 i 6. Possible híbrid d'agró blanc i esplugabous *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis*. Se poden apreciar les potes negres i el pit tacat amb plomes groguenques (adult), i abaix se pot apreciar a la part superior dels dits de color negre i l'inferior de color groc.

Photo 5 and 6. Possible Little Egret and Cattle Egret hybrid Egretta garzetta x Bubulcus ibis. The dark upper parts and yellow underparts of the toes are apparent.

Foto 7. Zones que freqüenta el possible híbrid de *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis*, a la badia de Palma. Tram costaner d'observacions en groc, zones de cultiu en verd i zona amb vegetació natural en vermell.
*Photo 7. Areas frequented by the possible *Egretta garzetta* x *Bubulcus ibis* hybrid in the Bay of Palma (Balearics). Coastal sightings in yellow, farmland in green and natural vegetation in red.*

BIBLIOGRAFIA

GRAY A. P. 1958. *Bird Hybrids. A Checklist with Bibliography*. Commonwealth Agricultural Bureaux, Farnham Royal, Buck.

JAN V. Hybrid Cattle Egret x Little Egret - *Bubulcus ibis* x *Egretta garzetta* / Harchies-Belgium / Okt 2016.

<https://www.youtube.com/watch?v=4HpFPijYGAQ>

MUNTANER, J. 2010. *Larus audouinii* x *Larus melanocephalus*. In GONZÁLEZ J.M., SUÉ-

(*Rebut: 04.02.2019; Acceptat: 26.04.2019*)

REZ M. REBASSA M., LÓPEZ-JURADO C., MARTÍNEZ O., PONS A., DE PABLO F., ESCANDELL R., y FLORIT J. Registres Ornitològics 2009. *AOB*, vol. 24: 167 pp. GOB. Palma.

MUNTANER, J. y GARCÍAS, P.J. 2017. *Egretta gularis* x *Egretta garzetta*. In López-Jurado, C.; Rebassa, M.; Sunyer, J.R.; Méndez, X.; Muntaner, J., i Nicoll. S. Observació d'aus rares a les Balears al 2016. *AOB*, vol. 31: 43-44 pp. GOB. Palma.